

ABONAMENTUL :
Pentru orașeni 200 Lei pe an
Pentru țărani 100 Lei pe an
Pentru Instituții :
Pe un an — — 400 Lei
PUBLIKAȚIUNILE
se primesc la administrație.
Manuscrisele nu se
inapozază.

ROMÂNUL

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
str. V. Goldiș (f. Românilor)
Nr. 6.
—
Apare săptămânal.
Redactor resp. :
prof. I. ARDELEAN

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC DIN JUD. ARAD.

HRISTOS A INVIAȚ!

„Românul“ urează tuturor cetitorilor săi sărbători fericite

LA INCEPUT ERA CUVÂNTUL

1. *La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul.*

14. *Și Cuvântul S'a făcut timp, și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am primit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl.*

Ev. după Ioan,

Este primul și al patrusprezecelea verset din Sf. Evanghelie după Ioan, care

se cetește în ziua Învierii în auzul norodului creștin. Sunt cuvinte ce porcesc din ușa altarului fiecărei biserici creștine în ziua în care Cerul se împacă, prin jertfa lui Isus Hristos, cu pământul. Aceste cuvinte trebuie să răscolească adăncurile sufletești ale fiecărui creștin care este cu adevărat credincios. Căci, Doamne, mulți sunt creștinii necredincioși, mult este întunerecul în sufletele creștinilor noștri de azi, întunerec pe care „Lumina lumii“ nu l'a putut imprăștia.

„Eu sunt Lumina lumii, cine Mă urmează pe Mine, nu va umbla în întunerec, ci va avea lumina vieții“, spune Hristos, Fiul

lui Dumnezeu. — Cine dintre noi nu umblă în întunerec? În miez de zi, în soare arzător și strălucitor și sub cer senin, toți ne purtăm sufletele și inimile cernite de cele mai josnice sentimente. Ura față de semenii noștri este azi cel mai generos sentiment ce stăpânește ființa noastră. Nici o licărire de dragoste față de oameni, nici o închinare, în sufletul nostru, față de Dumnezeu, nici o compătimire față de durere și nici o mulțumire sufletească față de bucuria semenilor noștri.

Nimic n'a fost la început numai Cuvântul și Cuvântul Dumnezeu era. Acest Cuvânt a voit ca noi oamenii să fim și suntem. Cuvântul trup s'a făcut, a venit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am primit slava Lui. Aceasta o spune evanghelistul Ioan. Dar noi, cei de azi, putem spune: „am primit slava Lui?“

Unde este adevărul în noi? În ce măsură ne-a pătruns pe noi slava cerească

pe care Hristos ne-a adus-o ca slavă a singurului născut din Tatăl?

Fățărnicia, ura, râvnirea la bunul altuia, nu sunt sentimente dobândite prin slavă cerească. Noi, oamenii de azi, respingem cu cea din urmă energie tot ce ne'ndeamnă spre bine. Frumos, dreptate și adevăr.

La început era Cuvântul, Cuvântul era Dumnezeu și Dumnezeu a făcut pe noi, zeu a făcut lumea, oamenii, a venit între noi să ne aducă slava și adevărul Lui și noi le-am respins pe toate cele dumnezeiești, pentru că să încălzim la pieptul nostru sentimente necreștinești între care ura și dușmănia poartă titluri de noblețe.

Cuvântul trup s'a făcut, a venit între noi și noi l'am răstignit pe cruce și-l răstignim și acum în fiecare zi, prin fiecare gând și prin fiecare vorbă a noastră.

Ipocriți, ne închinăm Lui, îi aducem osanale ca să-L bicuim și să-L încununăm cu cunună de spini prin fiecare

faptă a noastră. Și nu odată în slujba Lui și'n numele Lui.

Dar, pe noi ne va părăsi Dumnezeu căci noi nu facem ce-I este plăcut așa cum a spus Mântuitorul. „Cel ce M'a trimis este cu Mine; Tatăl nu M'a lăsat singur pentru că totdeauna fac ce l este plăcut“.

Noi? În numele Lui urim, în numele Lui persecutăm pe cei slabi, în numele și spre slava Lui dușmănim, în numele Lui săvârșim cele mai josnice păcate.

Pe noi ne va părăsi Dumnezeu.

Hristos a înviat! Iată salutul cu care se întâmpină creștinii în sfânta zi a Învierii. O spune asta creștinul în sufletul căruia a pătruns lumina adevărului, și a risipit întunerecul o spune creștinul în a cărui inimă a pătruns „Lumina lumii“ și cu ea slavă dumnezească și dragoste de oameni.

Adevărat ca'nviat! E răspunsul adevăratului creștin iar nu a necredinciosului care o spune dintr'un curat obicei. Cel ce

simte în ființa sa învierea Lui, cel ce se simte pătruns de învățăturile Mântuitorului, acela care își simte sufletul primenit de păcate și pătruns de lumina adevărului, acela, numai acela va rosti aceste cuvinte.

Creștini, aș vrea ca toți, fără nici o excepție cu gând curat, spălați de noroiul patimei și a gândurilor păgâne, să răspundeți cu acest „Adevărat ca'nviat“ când cu inimă deschisă, cu suflet luminat de „Lumina lumii“, pătruns de cea mai adevărată dragoste către oameni și de sentimentul iertării cu gând curat creștinesc vi se zice: **Hristos a înviat!**

prof. Ilie Ardelean

Să ne iubim unii pe alții!!!

Era seară de-a binelea și o liniște adâncă învălăua Valea Cedronului când Isus, însoțit de câți-va apostoli trecea prin ea îndreptându-se spre grădina Getsemani, la poalele muntelui Măslinilor. Era după cina de faină unde spusese pentru a nu știu câte oară apostolilor săi următoarele cuvinte: „Vă dau poruncă nouă, să vă iubiți unul pe altul, așa cum v'am iubit eu pe voi. Semnul după care veți fi cunoscuți ca ucenicii mei, va fi iubirea voastră unul pentru altul. Nu vă mai numesc servitori, fiindcă sluga nu știe tainele stăpânului, ci vă numesc prietenii mei, pentru că v'am spus voau tot ce știam dela Tatăl meu. Ceeace vă poruncesc este să vă iubiți unul pe altul. După ce-și lăsă ucenicii să se roage priveghind El se depărtă câți-va pași spre a se da în mâinile acelor pe cari l-a învățat iubirea... Un sărut trădător îl arătă acelor ce-l căutau. Luat între sulije El este purtat dela Ana la Caiafa și mai apoi la Pilat. Prețutindeni huiduit, scuipat și bătut cu palme peste obraz și cu trestie peste cap. Și cari sunt acuzele? Cică a vindecat bolnavi, a deschis ochii orbilor dându-le lor lumina vederii, și a ridicat pe slăbănogi în ziua Sămbetei. Adecă surpă legea cu nemărginită-i iubire de oameni. Ba a îndrăsnit chiar să se numească fiu al lui Dumnezeu, și asta era prea mult pentru fiii lui Israil. Poporul ce-și zicea, cel ales al dlui nu putea suferi o astfel de blasfemie. Un galilean născut în grajd să se erijeze în învățător, și să le predice lor iubirea de aproapeși? cum, el necunoscutul, încunjurat de o ceată de pescari săraci cărora le zicea ucenici. Nu, așa ceva nu se putea tolera. Pentru a l putea judeca la moarte, ci pun chiar minciuni în gura lui, pârându-l la guvernatorul roman Pilat din Pont, că se dă drept rege al iudeilor și în-deamnă lumea la nesupunere către împărăția Romei. Și ce nu poate minciuna și călomnia? se vede doar chiar și în zilele noastre, dar-mite atunci... Isus comparat cu un făt-

Continuarea în pag. 2.

Pastorală de Sf. Paști a P. S. Sale Dr. Grigorie Comșa Episcopul Aradului

GRIGORIE

din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox al eparhiei române a Aradului, Ienopolei și Hălmașului, precum și a părților din Banatul-Timișan

Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu, Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhierască.

Iubiții mei fii sufletești,

Evlavioase fiice duhovnicești,

Precum în timp de războiu gornistul indeamnă soldații la îndrăzneală și bărbăție, așa vin cu astăzi să vă îndemn pe toți a fi plini de curaj și bucurie în lupta vieții. Mulți vrăjmași are biserica și credința noastră ortodoxă, mulți vrăjmași are statul nostru românesc, dar față de toate vrăjmașile, eu vă zic vouă tuturor: Fraților bucurați-vă!

Da, iubiții mei, bucurați-vă, căci astăzi prăznuim Invierea Domnului și birunța lui Dumnezeu asupra vrăjmașilor Săi. Precum omul nu se întristează la apusul soarelui, știind că iarăși va urma răsăritul lui, așa nu trebuie să se întristeze și să nu desnădăduiască în lupta lui, văzând că încă nu i-a venit birunța.

Precum grădinarul nu-și pierde nădejdea, văzând că toamna se desfrunzesc pomii, știind că la primăvară iar vor înflori, așa nici noi să nu ne pierdem nădejdea, văzând că munca noastră este necosită de oameni și că dreptatea este întunecată de ei! Nu iubiții Mei, ci să ne încredem în dreptatea și Atotputernicia lui Dumnezeu, cari prin Invierea Domnului, au strălucit în chipul cel mai minunat.

Cu adevărat, Invierea din morți a Domnului a fost cea mai minunată veste, cea mai frumoasă solie a Mântuitorului.

O, ce minunată solie a trimis Mântuitorul prin inger femeilor, cari s'au dus să vadă mormântul: „Nu vă temeți voi, căci știu că pe Iisus cel răstignit căutați. Nu este aici, că s'a sculat precum a zis: Veniți de vedeți locul unde a zăcut Domnul”. (Mat. 28 v. 5—6.) Erau femeile cari slujeau lui Iisus din avuțiile lor (Luca 8 v. 2—3) și a fost destul, ca ele să-și aducă aminte de Mântuitorul, pentru ca ele să fie învrednicite a se face vestitoare ale Invierii: „Și degrab ieșind dela mormânt, cu frică și cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor lui”, așa acum le-a spus ingerul: „Și, degrab mergând spuneți ucenicilor Lui că s'a sculat din morți” (Mat. 28 v. 7—9).

Unde sunteți voi, femei de azi ale neamului meu românesc cari să luați de mână pe pruncii voștri și să-i duceți la biserică? Unde sunteți voi mame, cari în loc să duceți pe fiii și ficele voastre la Hristos, tolerați ca ei să trăiască în concubinaj și tot felul de fărâdelegi??

Dar Invierea Domnului este a soie și pentru sfinții apostoli și mai ales pentru apostolul Petru. Persoana Mântuitorului pentru mulți era învăluită în ceva tainic și chiar cei mai aproape de Domnul, legau de El și interese vremelnice, crezând că se va face împărat lumesc. Dar când femeile au venit la apostoli și au vestit învierea, adânc mișcat a rămas Petru de cele auzite. Femeile au primit dela inger porunca: „Deci mergeți de spuneți ucenicilor lui și lui Petru” (Marcu 16 v. 7.)

Fericit ești Petre, că după lăpădarea de Domnul te-ai pocăit și pentru aceasta Domnul te vestește prin inger că a înviat! Și vouă iubiții mei, cari v'ați fi îndoit oarecând de puterea Evangheliei, dar v'ați îndreptat; vă vestește biserica Invierea Domnului, iar această înviere vă luminează taina vieții lui Iisus. Multe corpuri cerești, de pildă luna, primesc lumina lor prin soare și tat astfel și minunile lui Iisus își primesc lămurirea lor divină prin faptul învierii.

Fără înviere, cealalte lucrări mai presus de fire ale Domnului s'ar fi destrămat, crezând oamenii că ele sunt lucrări ale unor puteri ascunse ale naturii sau ale înșelăciunii simțurilor; dar când Domnul a biruit puterea morții, s'a înveselit acea privire a oamenilor, care în noaptea răstignirii încremenise.

Mântuitorul putea să ne mântuiască chiar numai cu

o lacrimă, dacă așa ar fi binevoit întru bunătatea Sa, dar prin moartea pe Cruce a voit să ne învețe despre grozăvia păcatului și despre mila nemăsurată a Celui invitat din morți.

Când Pilat dormea, ca și archiereii Jidovilor, Hristos a invitat și prin aceasta a trimis solie vrăjmașilor săi, că ei nu pot birui pe Dumnezeu. Hristos cel Inviat din morți desminte pe Jidovii, cari au dat bani soldaților ca să spună că Iisus n'a înviat, ci trupul lui a fost furat.

Să învețe din aceste vrăjmașii lui Hristos, cari nu cred în Invierea Lui, că tocmai prin minunata Sa înviere a dovedit, că este Fiul lui Dumnezeu. Vrăjmașii lui nu voiau să urmeze aceluia, care a trăit ca un copil sărac într'un atelier și tot astfel toți vrăjmașii de azi ai Domnului, jidovii și toți necredincioșii nu voesc să urmeze pe cel ce a sfințit munca în atelier. Este firesc să nu creadă în învierea Domnului vrăjmașii Lui, pentru că Domnul a iubit pe muncitorii și munca cinstită, ajutând și pe săraci. Este explicabil, că prin Invierea Domnului le zice: Eu sunt Dumnezeu, întoarceți-vă sau veți peri!

Dar învierea Domnului este o solie și pentru cei credincioșii Lui, cărora le-a zis după înviere: „Pace vouă” (Ioan 20 v. 19.) Adică voi cei credincioși fiți siguri, că Fiul lui Dumnezeu prin învierea Sa a dovedit, că tot ceea ce a învățat și a dăruit oamenilor, este lucrarea lui Dumnezeu!

Astfel deci și nouă ne grăiește Domnul: „Pace vouă”. Dar această pace o vom avea numai dacă cu toată ființa noastră ne legăm de Mântuitorul nostru Iisus Hristos. În ochii noștri, în fața noastră, în mișcările, mersul, hainele și vorbele noastre să nu apară decât Hristos, precum zice sf. Ioan Gură de Aur.

Să nu uităm că apa mică poate fi ușor mișcată, dar apa adâncă a mării este liniștită. Arborele, care intră adânc în pământ cu rădăcinile sale, stă neclătinat în vremea viforului și tot astfel stă liniștit și pacinic creștinul, care are pe Dumnezeu ca centru al vieții sale.

Să ne gândim deci cât mai de multe ori la soliile ce le-a adus. Cel invitat din morți femeilor, lui Petru, vrăjmașilor săi și nouă. Să ne dăm seama, că sufletul omenesc tinde dincolo de calea îngustă a prezentului și de lucrurile acestei lumi.

Poporale cele vechi în statura dreaptă a omului au văzut degetul zeilor, cari îi arată scopul mai înalt al vieții lui în raport cu al ființelor necuvântătoare. Ochiul nostru trupeș și sufletesc tinde spre mărimi și pedărtări, cu priviri spre înălțimi, cu dorul spre lumină. Până când deci vom mai rămâne în nepăsare, noi, ai căror înaintași de aproape două mii de ani cântă: „Hristos a Invitat”?

În inima fiecăruia, în familie, în școală, în biserică, în fabrică, în viața de stat, să arătăm deci iubire față de Evanghelia Celui Ce a înviat din morți și față de Ceice cu credință vestesc Evanghelia. Căci o inimă lipsită de iubire, este ca un isvor ascuns în nisip, pentru că n'a găsit calea spre mare, unde toate râurile curg. Având dragostea Evangheliei în inimă, vom birui orice necazuri. În ținuturile calde ale Africii există o floare minuată, care vestește cu 40 ore mai înainte orice vijelie sau cutremur de pământ. Acea floare, când simte apropierea furtunei, își adună frunzele ca să poată lupta mai bine împotriva primejdiei. Așa și noi în fața primejdiilor ce ne pot aștepta în viitor, să adunăm toate puterile noastre sufletești, să trăim creștinește să zicem din toată inima: Prin Hristos vom birui!

Cu aceste cuvinte Vă zic vouă tuturor: „Hristos a Invitat”.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor

† DR. GRIGORIE GH. COMȘA
Episcopul Aradului.

Să ne iubim unii pe alții!!!

Continuarea din pag. 1.

har ordinar numit Varava, este judecat mai rău ca acești și dat morții pe cruce: cea mai rușinoasă pedeapsă de pe vremea aceea. Și astea toate s'au întâmplat pentru că să se împlinească scripturile.. se zice la cărțile sfinte Nu-i mai puțin adevărat însă că ele au trebuit să se întâmple așa pentru a se putea dovedi până unde merge ura oamenilor răi față de cei ce le fac binele și să se vadă că, decând lumea minciuna a fost în practica celor mari și tari și oamenii puterii s'au folosit adesea de această armă josnică pentru a-și apăra interesele lor proprii.

Dar de și răstignit, mort și îngropat Vineri spre seara, în noaptea de Sâmbătă spre Duminecă Isus învie ca un biruitor, și răutatea oamenilor iarăși recurge la minciună pentru a și acoperi înfrângerea, spunând că l'au furat ucenicii lui.

El se arată însă pe rând mironoșilor mai apoi ucenicilor și după 40 de zile se înalță la ceruri după ce promite că iarăși va veni să judece pe fiecare după faptele sale..

În aceste frumoase zile de înălțătoare aducere aminte să alungăm din sufletele noastre chinurile tot ce poate fi ură și dușmănie și să zicem cu toți: „Ziua învierii și unii pe alții să ne îmbrățișăm și să zicem fraților și acelor ce ne urăsc pe noi; să er-tăm toate pentru înviere și așa să strigăm: *Cristos a înviat din morți cu moartea pe moarte câlcând,*” și nouă ne-a dăruit viață vecinică.

Sânicolaul-mic la sărbătoarea Paștilor.

Costum modern

la Moskovitz

Rugăciune

Stăpâne! O privește din ceru 'nalt cu milă,
Azi turma Ta întreagă de oameni păcătoși!
Ascultă rugăminta ce o'nălțăm umilă
Și iarte-ne că-ți suntem azi prea necredincioși!

Din slava Ta înaltă, coboară-ți azi iertarea
Și vindecă o lume pierdută în noroi!...
Te implorăm cu lacrimi, coboară-ți îndurarea,
Ai milă și ne scapă de multele nevoi!

„ISIS”

Christos a înviat

Strălucesc razele sorrelui de primăvară,
În câmp, în munți, în lumea 'ntreagă.
Azi o frumoasă zi a răsărit,
Fiul lui Dumnezeu, cel iubit.
A înviat din morț. Să ne bucurăm,
Cu inimi sărmene, dar cu bucurie să urăm,
Să urăm cu câmpi plinii cu flori,
Cu glasul ciocărliei cel din zori,
Cu vântul dulce de primăvară.
Să ne rugăm toți din munți, din vale,
Cu glasul clopoștelor ce trec prin nori,
Și duc cuvintele noastre de dor.
Nu mai plângem noi de jale,
Căci a răsărit ziua cea mare,
Când și vântul cântă de dor,
Ca și păsările 'n arbori.
Căci chinurile și ispita noastră s'au terminat,
Când fiul lui Dumnezeu, Hristos s'a înviat.

Alexandru Erdei

CITIȚI „ROMÂNUL“

Congresul Partidului Național-Țărănesc

ținut în ziua de 22 crt. la București

Declarațiile dlor I. Mihalache, I. Maniu și Dr. N. Lupu

Congresul național-țărănesc așteptat de toată țara cu o legitimă înfrigurare și încordat interes a avut loc în București, Luni 22 crt. în uriașa sală a cinematografului „Rio“. La acest congres au participat delegații ai organizațiilor județene, foștii parlamentari și foștii miniștri credincioși ideologiei țărăniste. În sală n'au avut acces decât delegații cu legitimații.

Imensa sală s'a umplut până la ultimul loc, iar pe margini și în mijloc între locurile de șezut delegații se înghesuiau ca credincioșii în biserică în ziua de paști. Sala uriașă era prea mică pentru marile numări de participanți.

Deși începutul congresului era fixat pentru ora 11, deja pela orele 9 delegații încep să-și ocupe locurile.

Județul nostru a fost reprezentat prin dnii: M. Cosma, vicepreședinte, prof. C. Teodorescu, secretar general, prof. I. Ardelean, secretarul Delegației Permanente și redactor responsabil al ziarului nostru, Dr. Aug. Lazăr, Dr. A. Boțioc, Dr. Ivan Băneșiu, Florian Popescu, membrii Delegației Permanente și dnii Dr. Cornel Luțai, Dr. Aurel Raicu, A. Torceanu, preot I. Păcuraru și N. Frumuzache.

Pe la orele 10 jum. își face apariția președintele partidului d. *Ion Mihalache*. Sala îl salută aplaudând în picioare. Urmează d. *Iuliu Maniu* și d. *Dr. Nicolae Lupu* salutați cu același entuziasm.

D. V. Madgearu propune congresului să ratifice alegerea dlui Ion Mihalache ca președinte al partidului național-țărănesc. Ovații îndelungate și strigăte de: *Trăiască!* subliniază propunerea dlui Madgearu, care se aprobă într'o atmosferă de indescriptibilă însuflețire.

Cuvântarea dlui Ion Mihalache

Dat fiind spațiul redus al ziarului nostru suntem nevoiți să nu dăm decât fragmente din magistralul discurs al Dlui I. Mihalache.

Același motiv ne forțează, spre marel nostru regret, să nu publicăm nici discursul dlui Iuliu Maniu în întregime. Fragmentele discursurilor vor îngădui însă cetitorilor noștri să cunoască starea de spirit din partid și dârjenia cu care conducătorii înțeleg să ducă la realizare programul votat.

Am fost imbrâncit la această demnitate. Dar îndată ce am primit-o, am înțeles că am devenit instrumentul de realizare al partidului național-țărănesc, și am înțeles să pun la contribuție toată puterea de muncă și toată energia mea în slujba partidului.

Sunt hotărât să duc la îndeplinire această misiune. Mulțumesc acelor care m'au ajutat.

Aș fi vrut să pot vorbi cu căldura și de fostul președinte al partidului, Alexandru Vaida Voevod.

Regretul meu este adânc că în sufletul său generos s'au găsit cute, în care să-și caute realizarea ambițiilor personale ale unora.

Nu-mi îngădui nici mie acțiuni personale și nu voi putea îngădui nimănui acțiuni personale.

Regret foarte mult că părăsind partidul nostru, d. Alexandru Vaida Voevod, a crezut, că ne poate arunca între picioare a formulă care ne poate împiedeca.

Patriotismul d-lui Vaida n'a fost niciodată un patriotism de „pilule“ ci unul de sânge.

Patriotismul nostru îl vom desvolta nu prin formule ci printr'un program de realizări. Nu ne putem agăța de formule iluzorii.

Partidul nostru are o mare răspundere. Trăim vremuri grele. S'au prăbușit monarhia și regimuri puternice. În România, organismul economic este putred. Lumea băjbăie după acel instrument de realizare nouă.

Instrumentul nu poate fi altul decât programul partidului național-țărănesc. Trăim vremuri mari. Probleme economice importante se pun înaintea noastră.

Nu putem năzui să copiem din străinătate formule izvorâte din adâncul social al acelor țări. Nu putem comite greșala de a face ca bonjuristii la 1866.

Nouă ne trebuie apa vie a națiunii noastre. Trebuie să scoatem izvoarele noastre proprii la suprafață.

Rolul pe care îl are azi partidul național-țărănesc, acela de a corceta realitățile, de a trage din aceasta învățăminte, și de a polariza toate forțele vii ale națiunii. Iată rolul partidului național-țărănesc: instrument de realizare națională. Iar eu și dv. instrumente de realizare ale partidului național-țărănesc. Instrumente de care însă partidul să se poată dispensa oricând, pentru a putea merge singur pe căile sale.

Cuvântarea dlui Mihalache a fost acoperită de furtunoase aplauze.

Telegrama către M. Sa Regele

D. I. Mihalache propune Congresului să aprobă trimiterea unei telegrame M. Sale Regelui spunând următoarele cuvinte:

„Înainte de a intra în ordinea de zi, dați-mi voie de a vă ridica cugetarea și simțirea, către acel care este simbolul unității țării românești și garanția durabilității și sistemului în care înțelegem să lucrăm, ca unii cari suntem credincioși principiului monarhic constituțional“.

Congresul aplaudă și aclamă pe M. Sale Regele, în picioare, timp de câteva minute.

D. Mihalache citește apoi textul telegramii care va fi trimisă suveranului cu următorul cuprins:

Partidul național-țărănesc, întrunit astăzi în congres extraordinar, își îndreaptă primul său gând către Majestatea Voastră și exprimă sentimentele sale de credință și profund devotament către Tron.

Roagă pe Cel atotputernic să hărăzească Majestateii Voastre o domnie lungă, prosperă și fericită.

Președintele congresului *Ion Mihalache*.

Urmează apoi darea de seamă a Secretarului General al Partidului d. prof. Dr. Virgil Madgearu.

Congresul ratifică apoi alcătuirea biroului central executiv al partidului.

D. deputat M. Ghelmegeanu citește raportul de activitate al grupului parlamentar a partidului național-țărănesc.

Cuvântarea dlui Iuliu Maniu

La discuția asupra raportelor secretarului și grupului parlamentar care cuvântul d. Iuliu Maniu. Dsa este întâmpinat de congres prin aplauze și aclamațiuni cari abea conțenesc.

Când s'a realizat fuziunea norocoasă dintre partidul național și partidul țărănesc și am fost onorat cu președinția, am arătat opiniei publice că partidul național-țărănesc trebuie să lupte fără odihnă pentru principiile fundamentale pe baza cărora un stat poate propăși: democrație, naționalism, constituționalism, legalitate și ordine de drept.

Campania de răsturnare făcută de partidul nostru a reușit și, în anul 1928, partidul național-țărănesc a venit la putere grație forțelor sale și cu încrederea opiniei publice.

Trebuie să afirm cu toată sinceritatea că, odată ajuns la putere, partidul nostru a împlinit toate promisiunile sale. Am sistat înecat starea de asediu și cenzura și am făcut alegeri libere cum nu s'au făcut niciodată înainte de noi și după noi. Am reformat jandarmeria, siguranța și poliția ca să se pue odată și pentru totdeauna copat arbitrarului și bătăilor. Am trecut prin Parlament reforma administrativă, reorganizarea serviciilor centrale, prin reducerea numărului ministerele, reorganizarea armatei, reforma contabilității statului, reforma monetară prin stabilizare, reforma cooperăției și reforma învățământului.

În baza încrederii de care ne-am bucurat în străinătate, am făcut două împrumuturi cari ne-au ajutat la reformarea și îmbunătățirea căilor ferate și a drumurilor și ne-au dat posibilitatea să ne gândim la înzestrarea armatei.

D. Ion Mihalache în calitate sa de ministru al agriculturii a realizat lucruri frumoase pe țărâm agricol, astfel că trecerea d-sale prin ministru de agricultură a lăsat urme neșterse. Cu concursul d-lui V. Madgearu am făcut un vast plan economic și am realizat legea contra cametei pentru ajutorarea țărănimii și a muncitorimii, am votat legea contractelor de muncă, etc.

Guvernul prezidat de mine a fost chemat să înlătuască marel act al restaurării, fiind ghidat de două principii: convingerea noastră monarhică a fost că regele Carol a fost îndălaturat pe nedrept și că opicarea regim monarhic are nevoie de stabilitate și de continuitate.

Am fost împiedicați să continuăm această operă rodnică pentru țară. Mă întristează faptul că năzuința noastră din opoziție, de a convinge opinia publică că fără ordinea de drept, fără legalitate și continuitate nu se poate concepe prosperitatea statului, n'a fost încununată de succes. Eram convinși că în țara noastră trebuie să se introducă sistemul civilizației apusene pentru respectarea legilor indiferent de credința politică, socială sau de religie a populației. Această acțiune n'a putut fi desăvârșită. Vroiam să transformăm respectarea dreptății și legalității într'un obicei al pământului. Din păcate însă guvernele care s'au succedat după noi, atât guvernul d-lui Iorga cât și guvernul liberal, au călcat toate aceste drepturi.

În guvernarea noastră am realizat mai mult decât ne puteam aștepta. Cu toate acestea ura politică a adversarilor noștri a transformat toate actele noastre în arme îndreptate împotriva noastră. Ilegalitățile se țin lanț. Noi însă nu uităm că la ilegalitate nu se poate răspunde cu o altă ilegalitate. Dar nici nu uităm că, cu conștiința curată, vom trebui să aplicăm sancțiuni acelor cari au cutezat să-și bată joc de sentimentele noastre de dreptate și legalitate.

Știm că în viitoarea noastră guvernare, care va veni cât de curând, trebuie să respectăm legile dar vom fi necrutători și vom reprima și vom pedepsi pe acei ce-și bat joc de libertate, dreptate, conștiința și naționalismul.

A cumpăra haine e chestie de încredere

Cumpărați la MUZSAY Arad

Cea mai effină sursă de încredere. Cu carnetul „Mercur“ în preț de bani gata

D. Maniu vorbind apoi despre deosebirile de vederi dintre dsa și. Vaida Voevod spune:

Nu pot să pun la îndoială sentimentele de bună credință ale d-lui Vaida Voevod. Dar când a fost vorba să aleg între credințe politice și consecvență pe deoparte, iar, pe de alta, prietenie, am preferat pe cele dintâi.

Un membru al partidului trebuie să se supună majorității, căci altfel nu se poate concepe organizarea de partid. Dacă punctul lui de vedere n'a fost acceptat, trebuie să se supună, dar în ce-l privește trebuie să tragă și consecințe. Eu am preferat să mă retrag, declarând că susțin guvernul dar nu pot purta răspunderea faptelor cari nu sunt consecvențe cu punctul meu de vedere.

Care au fost aceste deosebiri de vederi?

Am cerut ridicarea stării de asediu și a cenzurii. Dar guvernele cari se referă la pilda guvernului Vaida, nu trebuie să uite că d. Vaida a decretat cenzura, dar n'a aplicat-o și că a fost silit s'o introducă în fața unor pericole evidente.

Tot eu am cerut ca guvernul Vaida să nu încheie înțelegerea cu Geneva susținând că ea este inaplicabilă și nefolositoare. Am mai cerut o nouă lege de conversiune care să rezolve definitiv chestiunea datorilor țărănești. N'am putut obține acest lucru dela d. Vaida, iar liberalii au mers pe cărările noastre și au făcut cunoscută legea conversiunii, foarte criticabilă din multe puncte de vedere.

Acestea sunt împrejurările și motivele cari m-au silit să plec din fruntea partidului și nu-mi pare rău căci afirm și azi că niciodată în viața nu voi vorbi una și voi face alta.

Tara este actualmente bântuită de patru crize: criza morală, constituțională, națională și economică.

În fața pericolului acestei dezagregări trebuie să luăm măsuri pentru stăvilirea ei. Vom fi răspunzători dacă nu vom găsi mijloacele necesare tămăduirii acestei crize. Avem un singur leac: programul partidului nostru, și un singur instrument care este partidul național-țărănesc. Trebuie să îndrumăm mersul statului după adevărata morală creștină evanghelică; instituțiile trebuiesc dezvoltate în baza programului democratic; monarhia trebuie să țină seamă de națiune și să nu uite că drepturile purced dela această națiune.

Criza națională nu se poate tămădui decât în aplicarea programului partidului național-țărănesc. În fața ideilor de bază ale acestui program, orice lozincă naționalistă lansată de oricine nu reprezintă decât vorbe goale și fleacare om cu simțul realității vede că numai prin aplicarea acestui program se va putea rezolvi criza națională.

Trebuie să fim solidari și să avem încrederea în partid, în conducătorii lui și în programul lui. Pot exista deosebiri mărunte, ele nu contează. Nu ne grăbim să venim la putere. Mai bine cu un ceas mai târziu dar să câștigăm această putere, decât mai înainte.

Fiecare membru al partidului are dreptul și chiar trebuie să-și spună părerea, dar are și datoria de a se supune majorității.

D. Maniu mulțumește colaboratorilor săi din guvernele ce-a posesat și venind rândul să-și amintească de d. Vaida spune:

Am și o datorie, dureoasă pentru mine de a aduce mulțumiri și prietenului meu d. Vaida Voevod care mi-a dat neprecupețitul său sprijin în tot timpul cât am fost președintele consiliului de miniștri. Mă doare că drumurile noastre s'au despărțit, dar am credința că dragostea lui pentru țară și înima lui curată, îl vor sili să se reîntoarcă sub scutul partidului nostru spre a se pune în serviciul partidului și al neamului.

Sunt sigur că noul program al partidului, conducerea înțeleaptă și popularitatea de care ne bucurăm în masele largi ale populației va face din acest partid cel mai puternic instrument de guvernământ.

Sedința de după amiază se deschide 3½. La ora se continua d. m. la ora 3.

Ședința de după amiază

Sedința de după amiază se deschide 3½. La ordinea de zi: noul program al partidului.

D. Ion Mihalache face o scurtă expunere a noului program.

Între altele d. Mihalache spune:

În acest congres punem o piatră de hotar între un regim vechiu care piere și unul nou care se naște.

Pe noi ne interesează mai puțin data la care vom veni la putere și mai mult condițiile în care vom lua frânela guvernării. Aceste condiții depind de capacitatea noastră de a înfrânge obstacolele, de a rezolvi problemele ce stau la ordinea zilei, de a domina situația și a întrona stabilitatea. Pentru acest lucru se cer forță, program și prestigiu.

În cadrul regimului constituțional, ai cărui partizani sinceri suntem, vrem să îmbinăm cele două voințe: regele și țara și să învingem forțele oculte.

Partidul nostru nu se poate compara cu celelalte partide, a căror conștiință este încărcată de fapte grele și cari și-au dovedit slăbiciuni. Noi nu suntem ca partidele cari n'au ce pierde și în disperarea lor recurg la amenințări. Politica noastră este o politică a forței modeste și a conștiinței oneste. O modestie intransigentă în fond și moderată în formă, închinată apărării intereselor națiunii, ai căror exponenți suntem.

Noul nostru program este menit să clarifice țințele și drumurile și să clădească obiective conștinite. Am cercetat, la alcătuirea lui, toate nevoile, origina acestor nevoi și drumurile pe cari ele s'au canalizat.

Noul nostru program trebuie privit într'o prismă unitară, ideală și cu totul nouă, este prisma statului țărănesc.

Nouă ne trebuie o forță economică în stare să-l facă pe țaran capabil să reziste concurenței din afară.

La noi regimul liberal se dărmă în propriile mâini ale autorilor săi.

Falimentul liberal este cauzat de „competența” celor cari îl aplică. La venirea lor la putere, au declarat că au venit să salveze moneda națională; rezultatele acestei opere de salvare se văd: la Bursa neagră diferența la monedă variază între 80—90 la sută.

Deficitele bugetare cresc și noi impozite se pun pe spinarea țăranilor. Bugetul actual se va încheia cu un deficit minim de patru miliarde lei.

Ceeace formează însă cartoficul incontestabil al falimentului economiei liberale, este fixarea prețului maximal la industrii.

Toate libertățile, pe cari le implică un regim liberal, sunt suprimate. Nu trebuie să vorbesc decât de cenzură și de starea de asediu.

În domeniul administrativ, trăim sub regimul comisiunilor interimare, iar consiliile alese nu se instalează. Actualmente, ministrul de interne a avut îndrăzneala să vie cu un proiect de reformă administrativă, pretextând necesitatea continuității. El uită însă că continuitatea în alegeri o asigură națiunea prin votul ei și nu o lege, administrativă.

În ceeace ne privește, noi nu vom vota acest proiect de lege.

Falimentul moral al guvernării liberale n'a întârziat nici el. Cine a asistat la ultima ședință a Camerei a putut s'o constate.

Liberalii, cari au stărnit cea mai perfidă calomnie în chestia Skoda, nu l-au urmat pe șeful lor și au votat contra voinței sale.

Banca Națională este la dispoziția lor. Dacă sumele ce s'au dat pentru ajutorarea diferitelor bănci liberale s'ar fi dat pentru școli și drumuri, s'ar schimba fața întregii țări. Din toate părțile vin

Nu lăsați să se piardă singurul Dvoastră prilej, de a vizita unicul magazin de modă bărbătească bine asortat cu ultimele noutăți

MANEA

ARAD, membru la „Consum“

semnele descompunerii regimului liberal. Nicio peti-ceală nu poate să mai salveze situația. Cu voia sau fără voia liberalilor, evolutiv sau revoluționar, este neîndoios că țara se va îndrepta spre partidul național-țărănesc și spre programul nostru.

Nu voi defini statul național-țărănesc, căci statele întâi au fost create și abea mai târziu definite. Dar, în linii generale, trebuie să știm că suntem o țară de agricultori. Trebuie să ținem seama că statele industriale se agriculturalizează. Proprietatea privată și inițiativa particulară nu pot fi desființate. A încercat Rusia s'o facă, dar a rebit să dea înapoi. Economia noastră, însă, nu poate rămâne în forma ei individuală de azi. Numai prin cooperatie vom reuși să canalizăm toate forțele de producție ale țării; cooperatia este pârghia sistemului național-țărănesc.

Pe această temă, a cooperatiei, se va desfășura bătălia între noi și susținătorii regimului bancar. Ceeace s'a petrecut la alegerile dela Banca centrală cooperativă, este un lucru firesc. Și, totuși, încă nu s'a pomenit ca, la o adunare de cooperatori, „autonomia” să fie asigurată de jandarmi, poliție și cu mijloace cari degradează. S'a ajuns la cumpărarea unui președinte, exploatându-se defectele lui personale. La așa sfânt așa tămăc, la așa lege așa inaugurare! Ne-am luat angajamentul că, îndată ce vom veni la guvern, vom abroga această lege.

În ceeace privește organizarea economiei naționale, programul nostru prevede organizarea unui vast sector al producției cooperatizate, un alt sector al industriei și comerțului, etc. Acolo unde interese de stat o vor cere și se vor constata goluri, statul va acorda industriei sprijinul său și va prelua completarea acestor goluri. Numai o astfel de organizare în sectoare economice duce la naționalizarea economiei. Naționalizarea însemnează cucerirea, deci pricepere, luptă și putere de rezistență.

În consiliile de administrație ale multor societăți internaționale, se găsesc mulți „naționaliști” cari primesc de acolo tantieme, iar nouă ne dau sfaturi „valachiste”, pe cari refuzăm să le primim.

Cooperatia este menită să naționalizeze viața noastră de stat. Nici un alt sistem nu poate să dea roadele scontate. Pentru a moderniza producția trebuie să solidarizăm țărânimea și să ridicăm nivelul ei intelectual.

Avem de luptat și pe țărâm sanitar, căci este o rușine ca să fim țara cu cea mai mare natalitate dar în același timp și țara cu cea mai mare mortalitate. Ne aparține nouă, partidului național-țărănesc, să punem pe alte baze atât țara cât și populația.

Statul național-țărănesc nu se limitează numai la clasa țărănească. El implică solidaritatea tuturor claselor sociale, pivotul rămânând însă tot pătura țărănească. Nu suntem contra orașelor, dar sprijinind ridicarea satelor, ridicăm implicit și situația orașelor și o populației urbane.

O astfel de viață va aduce primenirea morală a țării noastre și va ridica tinerețea, care nu trebuie să caute scăpare în propoganda deșănțată, ci să acționeze pentru promovarea intereselor populației dela țară.

În ceeace privește politica față de minorități, avem tot interesul să solidarizăm minoritățile și să le asimilăm. Cea mai mare greșală ar fi ca să sprijinim hitlerismul, antisemitismul sau alte formule importate. Conștiința națională este creatoare, iar nu agresivă.

La Câmpulung am declarat că avem nevoie de pluguri noi, ca să arăm adânc pământul. Astăzi, acest plug nou există, este programul nostru. A venit primavara și e timpul să pornim la muncă. Să răsturnăm deci brazda și să aruncăm sămânța sănătoasă a ideii național-țărăniște.

Mă înscriu la numerus valachicus. Mi sa spus că chestiunea va fi ridicată în congres și, cum nu s'a făcut, țin să o preciez eu.

Metoda lui numerus valachicus — spune d. Mihalache — înseamnă să împarți toate indeletnicirile pe felii să dai ¼ românilor și ¼ minoritarilor.

Am auzit că unele profesii s'au pronunțat pentru, ca de exemplu avocații.

O aplicare cinstită a principiului proporționalității ar determina introducerea minorităților în profesiunile unde ele nu există.

Ei bine, întreb: cer aceasta armata, magistratura și corpul didactic?

Iată, prin urmare, pentru ce nu putem lua măcar în discuție chestiunea numerus valachicus.

Ședința se suspendă. iar la redeschiderea proiectului de program se votează cu unanimitate și mare însuflețire.

Proiectul de statut se votează de asemenea cu unanimitate.

D. M. Ralea cetește un proiect de moțiune care se aprobă cu unanimitate.

Cuvântarea dlui Dr. N. Lupu

Ia apoi cuvântul dl. Dr. N. Lupu care spune:

„Prin programul și statutul votat azi ați dat partidului și țării o nouă îndrumare, o nouă constituție.

„Pe viitor lozincile noastre trebuie să fie următoarele:

„**Credem în programul partidului!**“

„Trebuie să analizăm conștiința noastră și să vedem dacă putem aplica acest program. Ei bine trebuie să-l aplicăm cu orice riscuri. Mai bine să ne rărim rândurile și să rămânem pușini și buni decât să ne abatem dela linia democratică.

„Armata partidului trebuie să fie disciplinată și ascultătoare.“

Desbaterile se închid

D. Mihalache ia cuvântul și spune:

„Azi consfințit azi lucrările de până acum ați pus bazele celor din viitor. Deci cu inimile sus, spre izbândă!

„Declar congresul închis!“

Iisus

Mai aproape ne'a fost Domnul Iisus care ne'a iubit,
Și deatunci puterea crucii.
Atât de mult a biruit.

Inchinați-vă popoare,
Crucii lui biruitoare,
Inchinați-vă căci crucea,
Singură-i mântuitoare.

IOAN PUCEA
plugar-Șimand

Atențiune!

Ziarul „Românul“ se trimite săptămânal tuturor șefilor de sectoare, șefilor de organizații comunale, celor doi delegați comunali, secretarului și casierului fiecărei organizații, fiind socotit ca abonați din oficiu. Se mai trimite tuturor aceluia cari s'au abonat.

Suntem informați însă că în multe cazuri ziarul nu ajunge la adresă. Nu știm cine poartă vina: oficiile poștale sau primăriile!? Aceasta o va afla justiția, când vom reclama. Toți cei de mai sus să știe că dela Arad trimitem ziarul sub luare de semnătură dela poștă așa că sunt rugați să ne anunțe în scris, când nu au primit ziarul, pentru a lua măsuri.

Administrația.

Ce învățături se pot trage din săptămâna patimilor

În fiecare an, în intervalul de timp de la Florii și până la Paști, bisericile creștinești, după toată suprafața globului pământesc, prin sunetul clopotelor și prin glasul slujitorilor lor, amintesc tuturor oamenilor — fără deosebire de clasă socială — despre torturile la care s'a lăsat să fie supus — de bună voe — fiul lui Dumnezeu — Isus Cristos; în primul rând, ca să le dea un exemplu mareț de sacrificiu, pe care omul trebuie să-l facă totdeauna, când vrea să servească o cauză mare; iar în al doilea rând, să le arate, că numai prin renunțare la partea materială a ființei omenești și a plăcerilor trecătoare de care să bucură ea, se poate ajunge la o curățenie sufletească ideală, în baza căreia, omul are dreptul să intre în rândul fericitorilor. În cele șapte zile, cât ține săptămâna patimilor, creștinul adevărat are tot timpul, să-și cerceteze faptele, ca să vadă, dacă corespund cu învățăturile pe care ni le-a dat Mântuitorul, pentru curățirea noastră de păcatele — făcute cu voe sau fără voe

Dacă ne întorcem gândurile înapoi, la vremurile cele mai îndepărtate de epoca noastră, găsim, că oamenii din punct de vedere al faptelor bune și al faptelor rele. s'au grupat în totdeauna în două tabere: oameni buni și oameni răi. Și azi, această clasificare se menține, cu corecțiunea însă pe care doctrina creștinismului a adus-o în lume, făcând, ca în discul balanței, care cuprinde pe cei buni, și nobili sufletește — să fie mai mulți. Cu toate aceste rezultate îmbucurătoare, datorite creștinismului, mai ne trebuie mult, până să ajungem la rezultatul definitiv, către care ne îndrumă învățăturile lui Isus. Creștinul, ca să se pcată număra printre creaturile lui Dumnezeu, trebuie să urmeze întocmai, pilda și învățăturile celui trimis de El printre oameni, pentru ai mântui de păcat; trebuie să știe să se sacrifice ca și el, pentru ideile mari și generoase, care urmăresc fericirea omenirii.

Credința orbă în Dumnezeu, suflet iubitor de oameni, sacrificarea fericirii personale pentru binele celor mulți și obidiți, sunt exemple vii, date nouă de Isus Cristos, ca să ne servească de călăuze în rostul nostru pe acest pământ.

Sufletele desnădăjduite, sufletele necredincioase, sufletele rele, pe acestea le-a avut în vedere Mântuitorul, pe ele a căutat să le îndrepte pe calea cea bună, pentru ele s'a întrupat luând înfățișare de om, pentru ca în chipul acesta, să poată lucra mai ușor de la om la om. Comparând întâmplările din vremea lui Isus, cași tortura la care a fost supus, i s'a făcut de către acei pentru al căror bine și fericire lucra. Acelaș lucru se întâmplă și azi. Frați, de acelaș sânge și de același credință, care până mai eri erau nedespărțiți și la bine și la rău, frați care-și spuneau, că numai moarte i mai poate despărți, astăzi drumurile lor s'au separat, din cauza urii unuia contra celalalt. Iuda trădătorul, care a existat pe vremea lui Isus, există și azi printre noi. Prietenul, care unelțește contra prietenului său de eri, nu poate fi altcineva de cât Iuda din timpurile noastre.

Prin trădare și uneltire s'a putut distruge materia corporată, ce stă sub controlul celor cinci simțuri, nu s'a putut omorî însă ideea iubirii, dreptății și a păcii, atât de mult propovăduită de Isus și discipoli săi. Dreptatea, iubirea și pacea, erau farurile luminoase, cu care Isus și învățăcei săi, se prezentau în fața mulțimilor doritoare de lumină. Prin învățătura lui, ei nu promiteau la nimeni bunuri pământesti, cu care omul să se ferească pe acest pământ, din potrivă, învățătura lor se adresa sufletului, cerându-i să domine în-

stinctele josnice ale materiei și pretinzându-i să se înalțe prin fapte bune, căci numai așa poate avea mulțumirea deplină. Învățătura lor nu era flacăra de ademenire și înșelăciune, din potrivă, era îndrumarea către adevărul curat ca lumina soarelui, care trebuie să stea ia baza lumii ideale. Adevărul absolut, aruncat de Isus și școlarii săi în inimile mulțimii, a pătruns până în cele mai ascunse cute sufletești, cu toate obstacolele grele ce-i s'a pus în cale. Adevărul, cași apa de izvor, își face loc, ori câte piedici iar pune în cale.

Tot astfel și în societatea de azi, ideile mari și genioase, pornite din sufletele curate, și susținute cu căldură ce caracterizează aceste suflete, prin stăpânire pe mulțimele în mijlocul cărora s'a aruncat. Nu tot astfel se întâmplă cu ideile de împrumut — practicate de dezertori și trădători; cu asemenea idei pot înșala — pentru un moment — buna credința a celor care-i asculta, dar care nu va întârzia să se dea peste cap, din moment ce ascultătorii vor afla, ca totul a fost făcut cu scopul de a-i duce în greșală.

Adevărul absolut, odată pătruns în sufletul omului, caută să elimine din el — într'un mod miraculos — tot ce-i rău tot ceia-ce ar putea să-l otrăvească.

Pentru binele nostru al tuturor, urmează, să nu lăsăm să pătrundă în sufletele noastre, minciuna și înșelăciunea dezertorilor de la datorie și credința, și a trădătorilor de frați.

C. A. T.

Concertul Maestrului Oancea

În Dumineca dela 19 Maiu a. c. orasul Arad va avea plăcerea să primească pe renumitul maestru de cântări OANCEA. Dsa vine în fruntea Corului învățătorilor din București, care va trece în turnee culturale artistice prin câteva localități din Banat, Arad și Alba-Iulia.

Arătul va fi onorat în mod deosebit într'un concert ce se va da în sala Palatului Cultural în seara zilei de 19 Mai a. c. În vederea acestui important eveniment, Dl inspector general Dinescu a prezidat o conferință a învățătorilor din orașul Arad, organizând festivitatea primirii. S'au format comisii speciale pentru încartuire, propagandă, primire, etc., etc. pentruca să facem o primire demnă din toate punctele de vedere. Corurile: Armonia, Aurora, Doina etc. din orașul nostru sunt invitate a lua parte la primire unde vor fi prezente și autoritățile.

Cu această ocazie de insp. Dinescu ne-a desvăluit că dsa are și o misiune culturală de înfrățire pelângă aceea de control. Suntem mândri că-l avem în fruntea noastră.

Toată suflarea românească este invitată să ia parte la concert.

(Ungureanu)

Costume la comandă la Moskovitz

Societatea Național Culturală „Crîșana“ din Cluj aranjează în seara zilei de 29 Aprilie crf. (a doua zi de Paști) ora 9

o serata dansantă

în saloanele Cercului Românesc. Muzica va fi servită de jazz-ul studentesc „U“ din Cluj.

În aceeași zi la ora 5 d. m. d. N. Crainic va conlerea la Palatul Cultural vorbind despre:

„Morți, copii și săraci“

Național-Tărăniștii din organizația

jud. Arad sprijinesc în primul rând

ziarul „Românul“ care este al lor.

Unde să petrecem duminicile și sărbătorile

În timpul războiului mondial, când primejdia era mare românii își făceau cruce și să rugau lui Dumnezeu, să le ajute, să scape cu viața să poată veni acasă între ai săi, promițând că, vor fi creștini buni și de omenie.

Și ce vedem? Vedem cu părere de rău că mulți, foarte mulți dintre românii noștri nu se țin de cuvântul dat lui Dumnezeu. În loc ca în duminici și sărbători să se ducă la sfânta biserică, după cum e datoria fiecărui creștin, unde să asculte sfânta slujbă și predica preotului și să-și desfășoare sufletul în cântările de slavă și de mulțumită ce se aduc lui Dumnezeu; iar după masă să se odihnească, sau să citească o carte bună, ori să se ducă la o serbare școlară etc. ei o iau de dimineața spre cârciumă, unde-și petrec toată ziua în beuturi, jocuri de cărți, glume scârboase, certuri și chiar bătăi cu urmări grave, de unde se înforc acasă noaptea, beți cu sănătatea zdruncinată și cu punga goală!

D'apoi când ne mai gândim și la faptul frist că, în multe sate și lăcașuri, adevărații flăcăi încă iau parte în aceste locuri de pierzare unde pe lângă că aud și văd multe lucruri necuvincioase și destrăbălări de tot felul, se pun și ei la beut, la joc de biliard și joc de cărți! Mulți dintre acești flăcăi devin hoși de găini, găște etc, pentru că trebuie să-și facă bani, fără bani nu poate cheful!

Ți se umple sufletul de durere, când vezi lucruri de aceste triste!

Pentru binețe, cinstea și folosul ueamului românesc, viața aceasta trebuie să înceze; tinăr, bătrân, bărbat, femeie, copil, față trebuie să meargă în duminici și sărbători la biserică.

Să luăm pildă în privința aceasta dela evrei. Sămbătă sau alte sărbători, sunt respectate cu toată sfințenia. În rugăciuni, iar după masă în familie, ori plimbare. Nici un evreu nu vei vedea la birt ori beat Sămbăta ori în alte zile de sărbători.

Apoi, ce să mai zicem despre Nemți. Bisericile lor sunt arhipline în duminici și sărbători! Cu mic cu mare sunt la biserică!

Strămoșii noștri au fost mai evlavioși și cu frica lui Dumnezeu decât evreii și nemții, de aceea au învins atâtea hoarde barbare!

O viață nouă, o viață morală creștină trebuie să începem și noi, căci numai așa putem aștepta harul lui Dumnezeu și țările asupra dușmanilor noștri! Dimineața să ne ducem deci, cu mic cu mare la biserică, căci de aceea suntem creștini, iar după masă să stăm acasă în familie, să celim o carte bună, sau o gazetă. O gazetă n'ar trebui să lipsească nici într-o casă, căci ajunge mai mult decât tot alcoolul otrăvicios și ducător la păcate! Să luăm parte la sărbătorile școlare la cercurile culturale ale învățătorilor; sau în lipsa acestora, putem lua parte la horile tinerețului bine aranjate, care de altfel în satele cu părinți cu minți, iarna se fac la anumite căși și locuri potrivite, iar vara se

Anunță cu plăcere că în curând va apărea monumentală lucrare a dlui **maior N. Popovici**

Omule, cunoaște-te!

cu o prefață de marele savant cu renume mondial **prof. univ. med. Dr. G. Marinescu.**

Lucrarea se întinde pe cca 300 pagini și va cuprinde 150 planșe explicative.

Cartea aceasta, pe care o recomandăm de pe acum tuturor intelectualilor și pedagogilor, va fi o lucrare mică în felul ei, tratând chestiuni cu totul necunoscute în literatura noastră.

pot aranja în loc liber fie sub niște arbori ori în pădure dacă ese în apropiere și nici decât la cârciumă sau casă particulară cu separe cum e obiceiul țigănesc în unele comune!

Ar fi bine, dacă în fiecare comună s'ar edifica câte un cămin cultural unde în duminici și sărbători, învățătorii cu preoții ar ține conferințe, ar aranja șezători și concerte cu elevii de școală și cu tineretul din sat la care ar lua parte toată lumea din sat. S'ar putea instala și un radio! Ce distracție plăcută și instructivă!

Ei bine, dar lucrurile aceste costă bani vor zice mulți! Sigur! dar uitați oameni buni, părăsiți birturile și lăsați-vă de beuturi spirituoase și faceți socoteala: luând numai 150 de beutori la o comună și fiecare beutor să verșe la primărie numai 3 lei la zi cât ar cheltui pe beutură și veți afla că într'un singur an puteți realiza 164,250 lei. Cu banii aceștia ați putea edifica un cămin cultural modest instalat cu radio. Ați ave unde petrece plăcut zilele de duminică și sărbători!

Incercați și faceți acest lucru bun și frumos și veți vedea că în câțiva ani comunele Dvoastre vor lua altă înfățișare cu mult mai îmbucurătoare, iar Dvoastră veți progresa din ce în ce tot mai mult. Iulian Pagubă.

Trenscote la Moskovitz

Partea oficială

Din cauza sărbătorilor numărul următor al „Românului“ va apărea cu data de 10 Maiu.

Există un partid românesc nou, cu numele de „Național-Țărănesc“, altul de cât acela de sub conducerea dlor Ion Mihalache și Iuliu Maniu? Aceasta nimeni n'o știe afară de Dl Puticaru Omescu, care la îngroparea unui mort, pe care și-l revendica de partizan politic, a vorbit în numele unui nou partid care nu există dar pe care Dsa la intitulat; „Național-Țărănesc-Român“. Față cu aceste apucături de înșelăciune a opinii publice, nu putem spune altceva de cât: lartă-l pe el Domne că nu știe ce face!

Cu ocaziunea sărbătorilor, Dnii Șefi și Subșefi de sectoare sunt rugați a lua contact cu organizațiile locale, mai ales că pe ziua de 2 Iunie a. c. va sosi în jud. nostru Dl Ion Mihalache, care dorește să ține câteva întruniri în centrele mai importante.

1. **Rugăm** pe Dnii șefi de sectoare să ne trimeată de urgență sumele încasate de cotizațiile membrilor pe anul curent și sumele care au fost impuși dlorl totdeodată îi mai rugăm să ne trimeată listele cu abonații la ziarul „Românul“, precum și banii strânși din abonamente: Adresa la care se va trimite este: prof. Const. Teodorescu secretar general, str. Vasile Goldiș 6.

2. **Cererile de înscriere** în partid precum și ori-ce alte dorinți în legătura cu partidul se vor adresa: prof. Const. Teodorescu secretar general, str. Vasile Goldiș 6.

3. Dnii A. Birtolon și P. Petica, fiind excluși din partidul „Național-Țărănesc“ pentru abateri grave de la disciplina de partid, n'au dreptul să cheme la consfățuiri pe nici un membru aparținător partidului „Național-Țărănesc“; dacă totuși o fac, membrii noștri sunt dator să nu dea ascultare acestor chemări; făcute cu scopul de a induce în greșală — prin fâgădueli ce nu se pot realiza.

D. Ion Mihalache în județul Arad

— Dsa va participa la adunările din 2 Iunie —

După încheierea lucrărilor Congresului în București, fruntașii noștri arădani au avut o scurtă consfătuire cu d. Ion Mihalache, care este și președintele organizației noastre județene.

În această consfătuire d. Mihalache a stabilit, de comun acord cu fruntașii noștri dnii protopop M. Cosma, prof. C. Teodorescu și prof. I. Ardelean, că în seria de adunări de lămurire a țărănimii va intra necondiționat și județul Arad, Astfel la 2 Iunie întrucât nu va interveni nime ce l'ar împiedeca, d. Mihalache va vorbi în adunările ce se vor ține în câteva centre din județ.

Aceste centre vor fi probabil Buteni, Chișineu-Criș, Săvârșini și altele sau altele.

Suntem siguri că țărănimea noastră va întâmpina cu dragoste pe solul țărănimei din vechiul regat. Dsa ne aduce țărănului regătean pe care vrea să-l împletească cu sufletul țărănului nostru căci aceeaș este suferrința, aceeaș este nădejdea și aceeaș este soarta țărănului român de pretutindeni

„Omul care a văzut moartea“

Comedie de Victor Effimiu pe scena Aradului.

Tot așa ca și în vremurile din trecut membrii Corului „Aurora“ înțeleg ca pe lângă activitatea lor corală să desvolte și una teatrală și deci în cadrul Festivalului artistic aranjat la Paști în localul Căminului Industriașilor din Arad, vor preda piesa „Omul care a văzut moartea“ comedie în 3 acte de Victor Effimiu.

Se lucrează cu zor ca pe lângă punctele de cor, recitări etc. din programul Festivalului Artistic, prin punerea în scenă a acestei spirituale piesă teatrală se dea publicului arădan ocazie a asista la o complexă serată culturală.

Tunderea oilor fără foarfece.

Profesorul Ilyn dela „Institutul panrus al lâneci“ din Moscva, a inventat un preparat, grație căruia oile se pot întrucâtva tunde singure. După comunicările lui Ilyn, preparatul este administrat oilor fără ca să se ivească vreo turburare fizică. Es este introdus în organism prin injecțiune sau odată cu hrană. După un interval de vreo zece zile dela introducerea preparatului, lâna oilor să slăbește din rădăcină în așa fel, încât poate fi ușor detașată cu mâinile în câteva minute.

Profesorul Ilyn afirmă chiar că, după o dozare justă a preparatului, lâna bună cade întâi iar lâna rea, dela picioare și dela cap, mai târziu. Nu mai e deci nevoie de a se face selecționarea acesteia.

În curând se vor face experiențe în stil mare cu noul preparat asupra unui număr de 8000 de oi, în fermele colectivizate din sudul Rusiei.

Acelaș preparat poate fi întrebuințat și la cămile, al căror păr este utilizat pt. anumite obiecte de îmbrăcăminte și pentru pătari.

Tiparul CONCORDIA Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad, Strada V. Goldiș Nr. 6